

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Praedicatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10421

Ad quintum, quoad primum, pertinet ad Archidiaconum, ut iacendant bini ordinatè, devotè, & honestè; Host. in *ca. officium, de offic. Archid.* per illum tex. Boer. in *tract. de ant. ma. conf. parl. Franc. n. 99.* quoad secundum, sac. Cong. *declar. 467. in meis*, censuit in hæc verba; *Ad Episcopum, cum consilio Capituli, pertinet discernere, & dicere, quò, & quà duce nda, dirigendeque sint processiones.*

PRÆDICATIO.

SUMMARIUM.

1. Ad quem pertineat prædicatio.
2. Quis prædicare possit.
3. De cuius licentia.
4. Ubi debeat audiri.
5. An peccet mortaliter prædicans in peccato mortali.
6. A quibus debeat cavere, & quas instructiones debeat habere.
7. Ad quem spectet munus eligendi prædicatorem, & ei tribuere elemosynam.
8. Quando debeat prædicari.
9. An locorum Ordinarii possint examinare prædicatores.
10. An prædicare possit eis qui est sine ordina sacro.

Ad primum, sac. Conc. *sess. 24. c. 4. de refor.* dicit esse munus Episcoporum præcipuè, ita D. Paul. *1. Timoth. c. 5. & 2. c. 4.*

Ad secundum, videatur Castro *lib. 3. c. 2. de iusta hæret. punit.* ubi concludit, quòd ex indifferenti licentia, quæ datur unicuique concionandi, ortæ sunt multa hæreses, & c. 3. duo præcipuè esse

necessaria prædicatoribus asserit, bonitatem vitæ, & doctrinam, ideo sanctè Leo X. in *Bulla sua, qua est 15. fol. 205.* excommunicat ipso facto excommunicatione Papali, & aliis pœnis, prædicantes sine licentia suorum superiorum, & Conc. Trid. *sess. 5. c. 2. §. si qua*, præcipit, nulli dari licentiam prædicandi, nisi à superioribus fuerint examinati de vita, moribus, & scientia, & approbati, quòd considerate possunt locorum Ordinarii, ut aspiciant approbationes prædicatorum an sint recentes, an veteres, veræ, an fictæ.

Ad tertium, sac. Conc. *loc. cit.* disponit, quòd si prædicant in Ecclesiis suorum ordinum stante licentia & approbatione suorum superiorum, sufficit se præsentare coram Ordinariis, & ab eis dispositionem petere (& præsentare, intellige personaliter) per gloss. in *Clement. Dudum, de sepult. in ver. presentati*: si in Ecclesiis, non suorum Ordinum, nõ sufficit petere benedictionem, sed debent habere licentiam ab ipso Ordinario, in *sess. verò 24. cap. 4. de refor.* disponit, quòd nullus tam secularis, quàm regularis possit prædicare, nec in Ecclesiis suorum Ordinum contradicente Episcopo: ergo non sufficit petere, sed obtinere licentiam ab ipsis Ordinariis, & si facerent oppositum, possent ab Ordinariis locorum excommunicari, *cap. excommunicamus, §. quia verò, gloss. in capit. quod Dei, in ver. privilegium, de statu mon. Symanc. de Cath. iustit. tit. 49. Penga Com. 40. in capit. 12. 2. part. Direct. Inquisit. Cast. loc. cit. cap. tertio circa finem*, potest etiam

Ordinarius exigere fidei professionem à Regularibus, quando dat eis licentiam concionandi. *declar. Sac. Congreg. 28.*

Ad quartum, *fac. Conc. loco cit. §. monent*, dicit teneri unumquemque parochiæ suæ interesse (ubi commodè fieri potest) ad audiendum verbum Dei, quod videtur sonare præceptum, utens verbo teneri, & ita videtur annuere Navar. *capit. 21. notab. 5. Sylvest. in ver. dominica, numero 8. §. 6. ver. tertium, Angel. in ver. feria, numero 44.* sed Conc. addit moderationem, si id commodè fieri potest. Ideo vidi viros pios, & doctos alibi audire verbum Dei, non in parochia, quia fortasse ei plus satisfacit unus quàm alter concionator; & *fac. Congr. declarat. 6.* disponit, non posse Ordinarium multis, & pœnis cogere ire ad audiendum sacram concionem, & Missam in Ecclesia parochiali.

Ad quintum, quicquid dicat Navar. *capit. 25. numero 141.* tamen quòd non peccat mortaliter, Soto 4. *Sen. di. qu. 5. artic. 6. Cajetan. in Sum. in ver. predicatorum peccata*, tamen tunc esset vera sententia Navar. & Cajet. quando peccatum esse publicum, seu notorium.

Ad sextum, primò debet canere, ne publicè & incautè reprehendat, vel mordeat Episcopos, sub pœna imposita à Leone X. Bulla superius citata. Secundò, non erit inutile, habere libellum instructionum concionatorum, confectum jussu Illustrissimi & Reverendissimi Caroli Boromei, Archiepiscopi Mediolanensis, & habetur in actis ejusdem Ecclesiæ, similiter & Rethori-

cam Reverendi Patris Aloysii Granatensis, & alia hujus farinae, vidi Bull. Pii V. *quæ est 119.* ubi prohibetur disputari in prædicationibus de Conceptione beatæ Virginis.

Ad septimum, *fac. Congreg. declar. 222.* disponit, quod munus eligendi prædicatorem Episcopo incumbit, & *declar. 383.* dicit idem, nisi in contrarium sit consuetudo, ab immemorabili tempore citrà, & *decla. 286.* dicit: Episcopus debet sumptibus propriis conducere in Ecclesia Cathedrali prædicatorem, non obstantibus quibuscunque consuetudinibus, etiam immemorabilibus, & *declar. 253.* dicit, quod Episcopus, vel debet per se ipsum prædicare, vel sumptibus propriis alium conducere, qui id munus exequatur; & *declar. 166.* censuit, quod ibi viget consuetudo, quod populus solvat concionatorem, illa debet observari, & *declarat. 232.* disponit, quod dum est dubium, quorum sumptu sit conducendus concionator, pro quadragesima, debet Episcopus interdum proprio sumptu conducere illum.

Ad octavum, non de nocte, sed manè in aurora si agitur de prædicatione Passionis Domini nostri, Conc. Provinc. Benevent. *c. de represent. toll.* & Conc. Provinc. Neap. *capit. 5. de prædicat. ver. Dei*, ubi agitur etiam de aliis prædicationibus & Conc. Provinc. Cusen. *sess. 1. capit. de præd. ver. Dei, §. pen.* nisi aliud Episcopo magis expedire videatur.

Ad nonum, respondetur quod sic, prout elicitur ex Bulla Leonis X. *quæ est 15.* & ita vidi practicari Romæ, Neapolii, & Beneventi.

Ad

Ad decimum, respondetur quod sic; Nav. *con. 7. de iudice deleg.* non hoc faciat ex commissione superioris, imò etiam laicus, *cap. mulier, 23. dist.*

PRÆROGATIVA SEU GRADUATIO.

PRimò, prærögativa, seu graduatio factis est in consideratione apud Romanam Curiam, circa collationem beneficiorum ibi vacantium, quæ licet ante Conc. Trid. erat infrequentiori usu, propter expectativas, & mandata de providendo, tamen hodie etiam sibi locum vendicat, circa concurrentiam ad vacantias beneficiorum in Urbe, ut hac in praxi de ea aliqua habeatur notitia, licet remissivè. Dico, quòd de prærögativa, vel graduatione, tam graduum literatum, sive scientiarum, artium, & facultatum, familiaritatum, & nobilitatum, & quomodo practicetur, videndus est Staph. *de liter. grat. a fol. 11. usque ad folium 158.* & Gom. *de eodem tract.* quia faciliùs Papa concedit beneficia Doctoribus, *cap. cum in cunctis, §. inferiora, de elect.* Caputaq. *dec. 177. 1. par.*

Secundò, prærögativæ honoris quot sint, vide Gemin. *in cap. 1. ver. quæro quæ, de offic. leg. 6. ubi ex Host.* enumerat undecim. Prima, prælationis; secunda, dignitatis; tertia, temporis; quarta, antiquitatis; quinta, consecrationis; sexta, manus excellentis impositionis; septima, majoris ordinis; octava, recognitionis feudi, ubi laicus tenetur clerico, & è contrà: nona, magisterii, sive

instructionis: decima, honestatis, sive sanctitatis: undecima, honoris, ut Legati & Cardinales: ista deserviunt pro & quando in jure, vel in Bullis fit mentio de honore prælationis pro practica.

PROFESSIO.

PRimò, quando in Regularibus obliget professio, & num omnis professio? Respondetur præpositis, quæ dicta sunt superiùs *in vers. Moniales, §. 2.* quòd professio sollemnis obligat Regularem ad omnia onera Religionis, cujus professionem emisit, patet juribus vulgatis, & Sylvest. *in ver. Religio, 3. per totum.* Secundò, quòd obligat ad observantiam, *cap. 19. sess. 25. sac. Conc. Trid. de reform. Regul.* imò quòd quinquennium illud, de quo ibi, non possit prorogari, & obligat etiam eos, qui exierunt ante confirmationem Concilii à Religionibus, ita sac. Congr. *declar. 410. §. non dentur.* Sed hoc quinquennium non currit legitimè impedito, quin possit etiam, eo elapso, reclamare. Navar. *loc. cit. vers. 2. & 3.* Tertiò, quòd professio tacita etiam obligat ad observantiam illius *cap. ita in facto responsum fuit ab ead. sac. Congr. in quadam causa, dum essem Romæ, de mense Maii, 1589. Navar. in c. nullum. nu. 77. 18. q. 2. & in c. statuimus, notab. 20. nu. 75. ver. 2. & col. 35. de reg. & si exeunt, & deponunt habitum, sunt apostatæ, & subjacent censuris.* Nav. *de reg. com. c. 27. nu. 18. ver. 26.* Quartò, quòd regulares, qui sunt ejusdem ordinis, qui requirat professionem,

Aaa 3

si faci-